

אַרְשֵׁת שְׁפָתַיִם

Héber ábéczés könyv.

Hebräische Fibel

für

israelitische Volksschulen.

Nach seiner Wandfibel bearbeitet

von

E. Schütz,

emerit. Präparandenlehrer.

Sechste, verbesserte Auflage.

Budapest, 1876.

Verlag von M. E. Löwy's Sohn

Buchhandlung Königsgasse Nr. 2.

Vorwort zur fünften und Sechsten Auflage.

Ungeachtet des großen Reichthums unserer Sibelliteratur hat sich dieses Büchlein in den jüdischen Schulen Ungarns ein Terrain erobert, wie neben ihm kaum ein zweites. Fünfte starke Auflagen wurden in kurzer Zeit vergriffen; Beweis genug für die Richtigkeit der darin von mir zuerst aufgestellten Methode. Der Erfolg derselben zeigt sich jedoch dort am günstigsten, wo nebst dieser Fibel auch meine in demselben Verlag erschienenen Wand- und Paradigmatabeln — bisher die einzigen für ungarische Schulen bearbeiteten — eingeführt sind, da diese nicht bloß den Lese-, sondern auch den Sprachunterricht wesentlich erleichtern und die Schwierigkeiten beseitigen, die sich diesem Unterrichtsgegenstande besonders in der Schule entgegenstellen. Das diesen Tabellen beigegebene, methodische Winke für den hebr. Unterricht enthaltende Geleitwort wird dem Fachmanne das Gesagte bestätigen.

Was nun diese neue Auflage betrifft, habe ich, den Wünschen tüchtiger Schulmänner entsprechend, die Bibelstücke, die sich als eine zweckmäßige Vorbereitung für den Bibelunterricht bewährten, vermehrt, das Vokabularium erweitert, und glaube hierdurch noch nicht das richtige Maß überschritten zu haben, das ich zu beobachten bestrebt war, und dem ich einen großen Theil des Erfolges zuschreibe, dessen dieses Büchlein sich in der jüd. Lehrerwelt erfreut.

Budapest, im Dezember 1874, im September 1876.

Der Verfasser.

הַרְהַר Vorstellung, képzet.
 רַע sündig, bünös.
 מִטָּה Bett, ágy.
 הָאֵר erleuchte, világosítsd.
 מוֹת Tod, halál.

הַמְלַאֲךְ

הַמְלַאֲךְ der Engel, az angyal.
 הַגּוֹאֵל der erlöset, ki meg-
 ment.
 אֲתִי mich, engem.
 יְבַרְךָ segne, áldja meg.
 הַנְּעָרִים die Knaben, a fiúk.
 וַיִּקְרָא u. genannt werde, és
 hivassék.
 וַיִּדְגּוּ u. sich vermehren, sza-
 porodjanak.
 רַב Menge, sokaság.
 יָנוּם schlummert, szunnya-
 dozik.
 יִישָׁן schläft, alszik.
 קִוִּיתִי hoffe ich, remélek.
 יְמִין rechts, jobbra.
 שְׂמֹאל links, balra.
 רֹאשִׁי min Haupt, fejem.
 שְׁכִינָת שׁוֹהֵית, fenség.
 רַגְזוּ bebet, rettegjeteK.
 חָטָא sündigen, vétkezni.
 דְּמוּ beruhigt euch, csende-
 süljeteK.
 סֵלָה Sela, szela.

בְּרָכוֹת

הַמוֹצִיא der hervorbringt,
 ki előhoz.
 לֶחֶם Brod, kenyér.
 בּוֹרֵא der erschafft, ki
 teremti.
 מִיָּנִי allerlei Arten, minden-
 nemü.
 מְזֻזֹנוֹת Speise, ételek.
 פְּרִי Frucht, gyümölcs.
 אֲדָמָה Erde, föld.
 עֵץ Baum, fa.
 גֶּפֶן Weinstock, szőlő.
 הַכֹּל alles, minden.
 נִהְיָה wurde, lett.
 דְּבָר Word, szó.
 קִיָּם erhalten, fentartani.
 הַגִּיעַ gelangen, elérni.
 זְמַן Zeit, idő.

בְּרַכַּת הַמְּזֻזָּן

הַזֵּן der ernährt, ki táplálja.
 טוֹב Güte, jóvolta.
 הַזֵּן Sulb, kegyesség.
 חַסֵּד Gnade, kegyelem
 רַחֲמִים Barmherzigkeit,
 irgalom.
 לֶחֶם Brod, kenyér.
 בְּשָׂר Geschöpf, teremtmény.
 לְעֵלָם ewig, örökké.

חָסֵר fehlt, hiányzik.
 בְּעִבּוּר megen, miatt.
 גָּדוֹל groß, nagy.
 מַפְרִינִם Nahrung gibt, tápot
 ad.
 מַטִּיב Gutes thut, jót tesz.
 מַכִּיִן er schafft, szerez.
 מְזוֹן Speise, táplálék.
 בְּרִיָּה Geschöpf, teremtmény.

אֲלָנוֹת Bäume, fák.
 לְהֵנּוֹת genießen, élvezni.
 בְּנֵי אָדָם Menschenkinder,
 ember fiak.

בְּרִית Bund, szövetség.
 נֶאֱמָן treu, híven.
 מֵאָמַר Versprechen, ígéret.

בְּרֵאשִׁית Schöpfung, te-
 remtés.
 כֹּחַ Kraft, erős.
 גְּבוּרָה Macht, hatalom.
 מָלֵא erfüllt, teli.

אָמֵן Amen, ámen.
 יֵהְיֶה es sei, legyen.
 שְׁמֵהּ sein Name, neve.
 רַבָּא Herr, úr.
 לְעֵלָם ewig, mindörökké.
 יִתְבָּרַךְ gepriesen sei, dicsér-
 tessék.

קָדֵשׁ heilig, szent.
 צְבָאוֹת Heerscharen, seregek.
 מָלֵא voll, teli.
 מְקוֹם Ort, hely.
 יִמְלֹךְ er wird regieren, ural-
 kodni fog.
 דּוֹר Geschlecht, nemzedék.

בְּרֵאשִׁית.

בְּרֵאשִׁית am Anfang, kez-
 detben.
 בָּרָא erschuf, teremté.
 אֱלֹהִים Gott, Isten.
 שָׁמַיִם Himmel, ég.
 אֶרֶץ Erde, föld.
 הָיְתָה war, volt.
 תוֹהוֹ öde, puszta.
 בָּהוּ leer, üres.
 חֹשֶׁךְ Finsternis, sötétség.
 פְּנֵי Oberfläche, felszín.
 תְּהוֹם Flut, hullám.
 וַיֹּאמֶר da sprach, monda.
 אֹר Licht, világosság.
 וַיִּקְרָא da nannte, nevezé.
 יוֹם Tag, nap.
 לַיְלָה Nacht, éj.
 וַיְהִי ga ward, lőn.
 עָרֵב Abend, este.
 בֹּקֶר Morgen, reggel.
 אֶחָד Ein, egy.

וַיִּהְרַד es erschraf, megijede.

רֹאשׁ Spitze, csúcs.

וַיִּתְּעֲבוּ sie stellten sich, oda álltak.

תַּחְתִּית unten, alá.

אֲנִי ich bin, én vagyok.

אָרֶץ Land, föld.

הוֹצֵא hinausführen, kihozni.

בַּיִת Haus, ház.

עֲבָדִים Sclaven, rabok.

אֲחֵרִים fremde, idegen.

לֹא-תִשָּׂא sprich nicht aus, ne ejtsd ki.

שׁוֹא Falschheit, hamisság.

זָכַר gedenken, emlékezni.

כְּבוֹד ehre, tiszteld.

אָב Vater, atya.

אִם Mutter, anya.

יֵאָרִיכוֹן יְמֶיךָ du lange lebst soká élj.

רָצַח morden, ölni.

נָאָה ehebrechen, paráználkodni.

גָּנַב stehlen, orozni.

עָנָה zeugen, tanúskodni.

עַד שֶׁקָּר falscher Zeuge, hamis tanu.

הִמָּד gelüsten, kívánni.

בַּיִת Haus, ház.

רֵעַ Nächster, felebarát.

Zahlwörter. Számnevek.

אֶחָד (1), שְׁנַיִם (2), שְׁלֹשָׁה (3), אַרְבָּעָה (4), חֲמִשָּׁה

(5), שֵׁשָׁה (6), שִׁבְעָה (7), שְׁמֹנֶה (8), תְּשַׁעָה (9), עֶשְׂרֵה

(10), אֶחָד עָשָׂר (11), שְׁנַיִם עָשָׂר (12), שְׁלֹשָׁה עָשָׂר

(13), אַרְבָּעָה עָשָׂר (14), חֲמִשָּׁה עָשָׂר (15), שֵׁשָׁה עָשָׂר

(16), שִׁבְעָה עָשָׂר (17), שְׁמֹנֶה עָשָׂר (18), תְּשַׁעָה עָשָׂר

(19), עֶשְׂרִים (20), שְׁלֹשִׁים (30), אַרְבָּעִים (40), חֲמִשִּׁים

(50), שְׁשִׁים (60), שִׁבְעִים (70), שְׁמֹנִים (80), תְּשַׁעִים

(90), מֵאָה (100), מֵאָתַיִם (200), אֶלֶף (1000),

אֶלְפִים (2000), רִבְבָּה (10.000).

1.

i í e é u ú á a o ó ó-

i ih e eh u uh a oh o oh oh-

. י י׃ ם ם׃ ך ך̣ - ן ן̣ ך ך̣ ם׃

ם׃ ם׃ ן̣ . ך ך̣ ם׃ ם׃ י י׃ ך ם׃ ן̣ -
- ן̣ ך ם׃ ך̣ ן̣ ם׃ ם׃ ם׃ ך̣ - ן̣

2.

(nem hangzik, unlautbar.)

ó ó o a á ú u é e í i

oh oh o oh a uh u eh e ih i

א א׃ א׃ א׃ א׃ א׃ א׃ א׃ א׃ א׃ א׃

ע ע׃ ע׃ ע׃ ע׃ ע׃ ע׃ ע׃ ע׃ ע׃ ע׃

1*

5.

ז ז ש ז

עֵז, עֵז, אָז, עֵז, זֶה, זֶה, זֶע, זֶע, זֵז, זֵז, זֵז, זֵז.
עֵז זֵז = עֵז, עֵז, עֵז, עֵז, עֵז, עֵז, עֵז, עֵז, עֵז, עֵז.
עֵז זֵז, עֵז זֵז.

6.

ש ש ס ס ת ת

SZ ש

אֵת, יַעַת, אֹת, שִׂיא, אֶתְא, אֶתְתִּי, תִּי.
עֵשִׂי, תִּי, אֶתְתִּי, תִּי, עֵשִׂי, תִּי, עֵשִׂי, תִּי.
שִׂיא, אֹתְתִּי! אֶשִׂיא, אֹתְתִּי, שִׂישׁ, סוּם.
סוּם, סוּם, סוּם, זֵית, זֵית, זֵית, זֵית, עֵשִׂית.
עֵסוּם, אֶשִׂישׁ, עֵשִׂי, תִּי, אֶתְסוּ, סוּ, תוּ.
שִׂי, שִׂי! שִׂי, שוּ! עֵשִׂי, אֹתְתוּת, עֵשִׂי, זֹאת!
עֵשִׂית, שִׂאי, אֹתְתוּ! שִׂאוּ! סְעוּ! שִׂאת.
שִׂאת, תִּי, שִׂאת, תוּ.

ש ש sch s

אֵשׁ, אִישׁ, עֵשׂ, שׁוּעַ, שָׁאוּ, שָׁעוּ
 שְׁתִּיתִי, שְׁתִּיתָ, שְׁתוּ, שָׁסוּ, שָׁסַע, שָׁסַע
 אוֹתוֹ. שׁוּסַעַת, שְׁתַּ, שְׁתַּ, שְׁתוֹת, שִׁיתִי,
 אֶשִׁית, עֶשֶׂת, אֶשֶׁת אִישׁ, שְׁתִּיתִי
 עָסוּם. שֵׁשׁ, שֵׁשׁ, עֶשְׂשׁוּ, עֶשְׂתוּ, שְׁתִּי!
 שְׁתוּ! שְׁעוּ! שֶׁעַשַׁע שֶׁעַשַׁעַי.

8.

צ צ צ CZ z

עֵץ, אֵץ, צִי, צֵא! אֶצֵּא, צֵאת, צֵאתִי,
 צֵאתוּ, אֶצוּ, עֲצוּ עֲצוֹת! אֶשָּׂא אֶת־עֵצִי.
 תֵּצֵא אֵשׁ, עֲשׂוּ צִי צַת! וְאֵת עֲצֵתִי, עֲצִי
 צֵאוּ! צֵאוּ! אֶצִּית אֵשׁ, עֲצַת אִישׁ.

9.

ט ט ת ת ט ט

אֶת, עַט, תָּא, אֶתִּי, אֶתוּ, עֲשִׂי, עֲשׂוּ.

אֶפְשֶׁע עֵץ. תִּפְשַׁע יֵי תִי. תִּפְשַׁעוּ אֹתוֹ. שׁוּמָ.
 שָׁמוּ. שָׁמוּ. שׁוּמָמוּ. מִיטָ. הִתָּ. אֵתִי
 תִּצְאָה. תִּצְאֹה. תִּסְעוּ. זֹאת תַּעֲשׂוּ.
 תִּבְעִי תִי. תָּעוּ. אֶשָּׂא. תִּשָּׂא. תִּשְׂאוּ
 תִּשְׂאוּ. תִּשַׁע. תִּשָּׁעַת. תִּשַׁע. שְׂתִי. תִּאֹה.
 תִּשָּׂה תִי אִשָּׁה תִי. תִּשָּׂה תִי תִשָּׂה.

10.

ד ד ד d

אֶד. עֹד. עוֹד. אֹד. דִּי. דָּה. דוֹד. דוֹד.
 דוֹדִי. דוֹדוֹ. דוֹדִי תִי. דוֹדִי תוֹ. תִּדַּע
 אֶשְׁתִּי דוֹדִי. שְׂדִי דוֹדִי דָּשָׂאוֹ. תִּדּוּשׁ
 דוֹדִי דוֹדִי. תִּזוּד. תִּדּוּשׁ שׁוֹדִי שָׂא
 שְׂדִי צָדוֹ צִי דִי. דַּתְּ. עֲדָתִי. תוֹדַתְּ. עֲדָתוֹ
 תוֹדַתִּי וְתַעֲוֹדַתִּי. תַּעֲוֹדַתְּ. עֲדָתִי. תִּדַּע
 אֶת־ דוֹדִי. דַּע תִּי אֹתוֹ. אֶשָּׂא דַעִי
 דַּעַת. אֹדִי עֲסָדִי. אֶדַּע סָדוֹ. עֲדִית
 עֲדִי. עֲדִי דוֹדִי תִי. דַּע! דַּעוּ! תִּדַּעוּ. אֶדַּע
 אֶת־עוֹשֵׁי. זֹאת עֲדוֹ תִי עֲדִי־עַד.

11.

ה ה ה h h

הִי, הֵיא, הוּא, הֵא, הוּ! הֵה! אָהָה! זֵה,
 שָׁה. הַשָּׁה תוֹעָה, אֵצֶא הַשָּׂדֶה. הָאִישׁ
 הַזֶּה שָׁתָה אֶת־הַעֵסִים, הוֹדוּ! הוֹצִיא
 אֶת־הָאִשָּׁה הַזֹּאת! הֵית דַּע אוֹתָה?
 אֵתָה עָתָה אִי שָׁה, הוּא עָשָׂתָה זֹאת,
 אוֹדָה אוֹתָה, אֵעֲשֶׂה אִשָּׁה, הֵתִיעֲשֶׂה
 זֹאת? הַיְעַלְתִּי, הֵם!

12.

ר ר ר r r

עִיר, עוֹר, אֹר, עָר, אֹר, רַע, רוֹעַ, רַע, רָר,
 רִיר, אֲשֶׁר, רֵאשׁ הַהָר, רֵאשׁוֹת הַתּוֹרָה
 רַעִי רָאָה אֶת־הַרְעָה, רַאִי תִי רַשָּׁע
 עָרִיץ, רַאִיתִי אִישׁ רָשׁ, רֵאָה אֶת־הַתּוֹר!
 הַשׁוֹר רִץ, הַרְעָה רַעָה אֶת־עֵד רוֹ.
 אִירָא אֶת־עֲשֵׂי אֲדִיר הוּא, תוֹר תוֹ

רא שית דע תי ראו שר הארץ! רד!
 עזרי! התי עזרו! שיר ת שירי א שירה
 אתי ה שירה הזאת.

13.

ל ל ל ו

אל, א, על, על, עול, אל, אל, א, לו
 לי, לו, לא, לה, עול ל שור, צל העין.
 ה של על הארץ, הך לת על צירה
 שלש דלתות, העלה על העין, עלי לון
 אל תרע לדל, אל תת לו צנו! אל
 תעלו על ה סלע! ת לי תי את הסל
 על האלה, ע לתה ע לי ה, עלה
 אלי ה אלה סלעי, זו ל תו לא תרע
 אל ה ללו הו!

14.

ב ב ב א א

אן? און, און, עין, שן, הון, הון, נע, נה,

גֵר, גֵר, נִיר, נִים, עֵי נִי, שְׁנֵי וְלֹא שׁוֹ נִי,
 הֲנִשְׁמַעְתָּ תְּאַנְחָה? עֵנָה! עוֹרָה לֹא תִישָׁן!
 אֵלָּא אֲדוֹ נִי! עֵנִי נִי! אֲנִי נִעַר עַל נִי
 הָאֲנִי נִי שֵׁא אִוֹתָנוּ. הֵת נִיר נִתִּין
 נִלְאֵתִי נִשׁוּא! שָׂאוּ נִים! הֲנִעַר אִינִנוּ
 אֵתָנוּ לֹא נִדַע לְשׁוֹנוּ תָנוּ לִנְעַר
 אֶת־נִר דִּי אִיִן לָנוּ נִרְדָּה נִסוּרָה נָא,
 נְלִיִן! הֲנִנִי! הֲנִנִי! נִר נְנָה לִאֲדוֹנֵינוּ!
 נוֹרָה לֹא לְהִי נִי! הוּא אֶתָנוּ לֹא נִירָא!

4 15. 32 65

מ מ מ מ

אֵם, עֵם, אֵם, אֵם, אֵם, מִי? מָה? מָה?
 מָה? לְמָה? אֵ מִי, אֵ מִי, אֵ מָה, עֵ מִי,
 עֵ מִי, עֵ מָה, עֵ מִי, עֵ מָה, מֵ מִי,
 מֵ מִי, הֵדָם אֶדוּם, הֵשׁ מֵשׁ מֵאִיר,
 הֵ מוֹרָה מֵלְמַד, הֵתֵל מִיד לֹא מִד,
 הֵתֵל מִי דִים לֹא מִדִים, לְמִי הֵם

שוּ מְעִים? אַתֶּם הַמּוֹן עַמִּים, אֵל מְרוֹ
 לִי מָה שְׁמוֹ! מָה אוֹמֵר אֵלַי הֵם? אֲמור!
 מִי הוּא תְּמִיד עִמָּנוּ? מִי שׁוֹמֵר נוֹ
 וְיִצִּי לָנוּ? הֲיֵא הָרֶם הֵנִי שָׂא אֲרוֹן
 עוֹלָמִים.

וּבְבִי וּשְׁו

אָבִי, אָבִי, עֵבֶר, וְהוּא רַב, רִיב, זִיו, צוֹתוֹ, אָבִי
 אָבִיו, אָבִיהָ, אָבִי נוֹ, שְׂבָעָה שְׂבָעוֹת.
 הַנֶּתֶר לָבֵן. הָעֵקֶד אוֹהֵב אֶת־
 אֲרוֹנוֹ, אֲבָרָהֶם אָבִי נוֹ אֹהֵב אֶת־
 עֲבָדוֹ, עֲבָרִי אֲנִי, הַסֶּתֶר עֲבָרָה, הָאָבִיב
 הַנֶּה בָּלָא, אָבּוֹא אֵלָיו, אָבִי הַטּוֹב
 שְׂאֵל אוֹתִי לֹא מֵרֵ: מִי בָרָא אֶת־
 הַתְּבֵל וּמָלוֹ אֶהָ: אָבִי צָנִי לֹא מֵרֵ:
 לֹא תִתְּ אֶנְהָ אֶת־הַזָּהָב! אֲשֶׁר מֵעַ
 לְדַבְּרֵי אָבִי, שׁוֹבִים דְּבָרָיו, נֶעַר

טוב שוּמַע אֶל מְצוֹת אָבוֹתָיו, יֵרָא
מְצוֹה וְתוֹרָה אֹרֵךְ.

17.

ב ב ב

בֵּי בּוֹ, בָּא, בּוֹא! בְּהִי, הַבְּרִיל וְהַבְּרִיל
בְּאֶרֶץ, הַבּוֹרָא בְּרָא, הַבִּין וְהַבִּין
אֶרְבֵּעַ בְּנִים וְאֶרְבַּע בְּנוֹת, דְּבַר
בְּנֵי! אֶדְבַר בְּלִשׁוֹנֵי, טוֹב דְּבַרְתָּ
בְּנֵי, בֵּי אֶדְבַרְתָּ! אֶדְבַרְתָּ נָא, דְּבַר
בְּאֶזְנוֹי נִי, אֶדְבַרְתָּ נִי, בֵּי נוֹ בּוֹ עֵרִים בְּעֵם!
בּוֹ אֶל בֵּי תִי! הַבּוֹרָא בְּנֵי אֶת-
הַבְּרִיל, הַבּוֹרָא וְהַבְּרִיל, הַשְּׂבַר
בְּאֶרֶץ, בּוֹ אֵי בְּשֵׁלּוֹם!

18.

פ פ פ

אֶת, עוֹרָה, עָרָה, סוֹרָה, סוֹרָה, תוֹרָה, הַעוֹרָה
מְעוֹרָה, הַאֶפְרָה אֶפְרָה אֶת-הַמְּצוֹת

ה סו פר נ תן לי ס פר, ספור נא את-
 ה ספ רים! אסוף את- ה א פר! אד בר
 בכה ול שון, אני ע פר וא פר, הרו פא
 ר פא, רפ א נו ונר פא! ה אל רו פא נו
 הוא שו פט נו, ע פר א תה ואל ע פר
 ת שוב, נ פש ה אדם לא תמות, הוא
 ת שוב אל אלהים.

פ פ פ פ

פי, פה, פה, ה פר, ה פרה, ה פיר
 וזה צ פור, ה פו זה פני גים, פ עמוז נהב,
 פתיל פש תים, פ גים ב פ גים, ה עץ
 עו שיה פרי, ס פרו נא לי! למי ה צ פרים
 ה א ליה? פרום ל צ פרים את- ה פת!
 פ תורת אלו תה פ תים, פ שע תו
 את פ לל אל א לי, שא נא את-

פִּשְׁעֵי! פָּנֵה אֶל תִּבְּלָתִי, פְּדֵי תֵּ
אוֹתִי אֶל אֲמֶת!

20.

ח ח כ כ ד ד
ch ch

אֵחָ, אָדָּי, אֵדָּ? אֶחִים אֲנִי נוֹ, אָב אֶחָד
לֵב לְנוֹ, אִם חָכְמָתָ חָכְמָתָ לָךְ,
וְלִצְתָּ לְבַדְּךָ תִּשָּׂא, אַחֲרֵי הַמְּלָאכָה
תִּנְעָם הַמְּנוּחָה, חָלְמֵי תֵי חֲלוֹם,
אֲנִי נוֹ הוּ לְכִים לְשׁוֹחַ בְּשִׁדְדָה,
הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרֵחַ, הָעֵץ פּוֹרֵחַ, הַדּוֹד אִים
נִתְּנוּ רֵיחַ, הַפֶּה פּוֹחַ אֲדוֹם. הַחֲלוֹן
פִּתּוּחַ, אֲרֵיחַ אֶת־רֵיחַ הַנִּיחַח
הַלּוֹחַ שְׁחוֹר, אֶכְתּוֹב עַל הַלּוֹחַ,
לוֹחֹת אֲבָנִים, אֶכּוֹל אֶת־לֶחֶם
אֲשֶׁר שָׁלַחָה לָּךְ אֶמְךָ וּבִרְךָ אֶת־
אֱלֹהֵיךָ, בְּרַכּוֹת וְהִצַּלְתָּ חוֹת תַּחֲלֵנָה
עַל רֵאשִׁיךָ.

ק ק ק ק ק

קיא, כיה, שקה, דקה, רקה, חק, קור
 נחום, קויץ, ודר, דר, אר, אר, ה, קוף, ה, כום
 וזה, ק, את, ה, כ, לב, נו, ב, ה, ק, ני, תי, כלי
 כסף, שאל, א, מך, ותו, ר, ה, ה, כ, ה, נים
 ד, ק, רי, בו, את, ה, ק, ר, ב, נות, בבית
 ה, מ, ק, ד, ש, קום, קרא, בקול! ה, קו, רא
 ק, רא, ב, ב, קר, כמוני, כ, מו, ה, כ, ע, כד
 כ, אדוניו, קנה, חכמה, ואל, תמ, פור.
 מ, דבר, ש, קר, תר, חק, מ, פני, ש, ב, ה
 ת, קום, וזה, ד, ר, ת, פני, ו, קו, לא, קם, נ, ביא
 עוד, כמשה, טוב, ש, כן, ק, רוב, מ, א, ח
 ר, חוק, ק, רוב, ה, אל, לכל, קוראיו
 שלום, אקרא, ל, ר, חוק, ו, ל, קרוב.

22.

ג ג ג ג ג

עוג, גי, גיא, גע, בוי, גש, ה, לאה! גרשתי

אֶת־הַגִּבּוֹר מִן הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים
 גַּם הוּא גִבּוֹר עַל הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים מִן
 הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים מִן
 הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים לִים
 בְּאֵן מִים הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים הַגִּבּוֹרִים
 לְפָנַי שְׂבַר גְּאוֹן וְלִפְנֵי כַּשׁ לֹוֹן גְּבוּהַ
 רוּחַ תַּחַת נֶעְרָה בְּמִבְּיַן מֵהַכּוֹת
 כְּסִיל מֵאָה שְׂבַט לָנוּ כְּסִי לִים גִּיל
 גְּבוּעוֹת תַּחַת גּוֹר נְהַ גְּחוּג אֶת־חַג
 אֱלֹהֵינוּ נְנִי לָהּ וְנִשְׁמָחָה בּוֹ גִי לֹו
 וְהַתְּעַנְנוּ! גִּל לֹו אֶבְיָם נִרְ לֹוֹת! הַגִּבּוֹרִים
 נָא לִי! מִי מוֹרִיד הַגִּבּוֹרִים וְהַשֶּׁלֶג עַל
 הָאָרֶץ? מִי הוּא תַּמִּיד לְנֶגְדֵי דֵי? הָאֵל
 הַגִּבּוֹר הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא.

23.

י ? j j

י י יהוה = אדוני

אל חי וְקַיִם יוֹ שֶׁבַּב שְׁמַיִם וְבְּאֶרֶץ

Magánhangzók. Vofale. תְּנוּעוֹת.

תְּנוּעוֹת גְּדוּלוֹת. תְּנוּעוֹת קְטָנוֹת.

Kurze, rövidek

אֵ - (פֶּתַח)
 אִי - (סְגוּל)
 אִי - (חֵירֶק גְּדוּל)
 אִי - (קָמִץ חֵטָף)
 אִי - (קָבוּץ)

Longe, hosszúk.

אֵי - (קָמִץ)
 אִי - (צִירָה)
 אִי - (חֵירֶק גְּדוּל)
 אִי - (חוּלָם)
 אִי - (שׁוּרֶק)

אֶבְרָהָם בְּנֵימִין גֵּרְשָׁם אֶלְיָאֵל אֶבְרָהָם
 אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם
 אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם
 אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם אֶבְרָהָם

אֶסְתֵּר בְּלָחָה אֲבִלִיל וְ בּוֹרָה הָאֲנִי
 לְשֵׁתִי וְלִפְנֵי הָאֵלֹהִים קְטֹוֹרָה יַעַל יוֹכָבֵד
 לְאֵה מֵרִים לַעֲמָה סָרַח עַל תְּלִיָּה
 פְּנִינָה לַפּוֹרָה רְבִקָּה וְרַחֵל שָׂרָה
 הַתְּמָר.

27.

שׁוּא נַע

שִׁמְעֵ בְנֵי בְקוֹלִי! קָבָה אִיעֲצֶדָּה, קִנְיָה
 חֲכָמָה קִנְיָה בִינָה! סִלְסִלָּה וְתִרְוִמְמָדָּה,
 תְּכַבֵּדָּה כִּי תַחֲבִקְנָה. בְּכָל עֵת יִהְיוּ
 בְּגִדֵיךָ לְבָנִים וְשִׁמֶן עַל רֵאשֶׁךָ אֵל יַחֲסֶר.
 נִשָּׂא נָא וּשְׁקָה לִי בְנֵי. יְבָרְכֶךָ יי
 וַיִּשְׁמְרֶךָ!

28.

שׁוּא מְרַכֵּב

עֲנֵי אֲנִי, עֲנֵינִי, אֲעַנֶּה אוֹתְךָ. רְדוּ אֵל

אַחִיכֶם אֲשֶׁר בְּאַנְיָהּ. אֶהוֹב אֶת-אֲבוֹתֶיךָ
 בְּאֲשֶׁר צִוֶּה אֱלֹהֶיךָ. אוֹיְלִים בְּחֶסֶד לֵב
 יָמוּתוּ. עָלוּ אֶל אֲבִיכֶם. אֶהְבּוּ אֶת-יְיָ
 חֲסִידָיו אֲמוּנִים נוֹצֵר יְיָ. מִחֲלָיִים רְעִים
 וּנְאֻמָּנִים דְּלִיתָנוּ. עַד הִנֵּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ.
 רַבּוֹת מִחֲשָׁבוֹת בְּלִב־אִישׁ וְעֵצַת יְיָ הִיא
 תְּקוּם.

שׁוֹאֵן נַח

הִשְׁכַּמְתִּי בַבֶּקֶר, לְבִשְׁתִּי אֶת־בְּגָדֵי
 רַחֲצֵתִי אֶת יָדַי וְאֶת רַגְלֵי. אֶכְלֹתִי אֶת־
 לֶחֶמִי שֶׁבַעְתִּי בִּרְכַתִּי אֶת־יְיָ. הִלְכֹתִי
 אֶל בֵּית הַמִּדְרָשׁ, לְמִדְתִּי כְּתַבְתִּי
 אֶהְבֹּתִי אֶת־הַתְּלָמוּדִים. הָאֲרִיָּה מְרַקֵּץ
 אֶת־הָאֲרֶנֶת. אֲשַׁמַּע אֶל מִצּוֹת אָבִי.
 לֹא תֹאכַל עַד אִם תִּרְעַב, לֹא תִשְׁתֶּה
 עַד אִם תִּצְמָא! אַל תִּכְלִים אִישׁ! אַל
 תִּלְעַג לְאֲבִיּוֹן! אֲשַׁמּוֹר אֶת־הַמִּצְוָה

הוֹאֵת, לֹא אֲשַׁכַּח אֹתָהּ. נִבְחַר שֵׁם
 מֵעֶשֶׂר רַב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב. חָמֵשׁ
 אֶצְבָּעוֹת בַּיָּד, שִׁבְעָה יָמִים בְּשָׁבוּעַ,
 אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת בַּחֹדֶשׁ, שְׁנָיִם עָשָׂר
 חֹדֶשׁ בַּשָּׁנָה. אֵת בְּתִי הִסְכַּלְתְּ עִשְׂוֹ!
 קָטַפְתְּ אֶת־הַגֶּרֶד בַּגֶּן, לֹא אָכַלְתְּ אֶת־
 לַחֲמֵהּ, לֹא הִלַּכְשִׁית אֶת־בְּגָדְךָ. וְתִשָּׂא
 אֶת־קוֹלָהּ וְתִבְרָךְ.

מִפִּיק (ה).

לֵךְ אֶל נְמֻלָּה עֲצִיל רְאֵה דְרָכֶיהָ וְחַכְּם!
 אֲשֶׁר אֵין לָהּ קָצִין שֵׁטֶר וּמִשָּׁל. תִּכְיִן בְּקִיץ
 לַחֲמָה אֲנִיָּה בְּקִצִיר מֵאֲכָלָהּ. כִּרְה
 שִׁחַת בָּהּ יִפּוֹל.

אֱלֹהֵי נְשָׁמָה שִׁנְתָּת בִּי מְהוֹרָה הִיא
 אֲתָה בְּרֵאתָה אֲתָה יִצְרַתָּה אֲתָה נִפְחַתָּה
 בִּי. כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהִי הַלְלוּיָהּ.

ראשית בלי תכלית. ולו העז ותמשרה: והוא
 אלי וחי נאלי. וצור חבלי בעת צרה: והוא נסי
 ומנוס לי. מנת כוסי ביום אקרא: בידו אפקיד
 רוחי. בעת אישן ואערה: ועם רוחי גונתי.
 יי לי ולא אירא:

אלהי נשמה שנתת בי טהורה היא אתה
 בראתה אתה יצרתה אתה נפחתה בי ואתה
 משמרה בקרבי ואתה עתיד לטלה ממני
 ולהחזירה בי לעתיד לבא: כל-זמן שהנשמה
 בקרבי מודה אני לפניך יי אלהי ואלהי אבותי
 רבון כל המעשים אדון כל-הנשמות: ברוך
 אתה יי המחזיר נשמות לפגרים מתים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
 אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת
 ידים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
 אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות
 ציצת:

מצות יי ברה מאירת עינים:

שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד׃

וְאֶהְבֶּתְ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ
 וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל־לִבְּךָ׃
 וּשְׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
 בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשִׁבְבְּךָ
 וּבְקוּמְךָ׃ וְקִשַּׁרְתָּם לְאוֹת עַל־
 יָדֶיךָ וְהָיוּ לְטַטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ וְכַתַּבְתָּם
 עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ׃

לְמַעַן יִרְבוּ יָמֶיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְתֵת לָהֶם
 כִּי יָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם
 צִיצִית עַל־כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וּנְתָנוּ
 עַל־צִיצִית הַכַּנָּף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה
 לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וַיִּזְכְּרֶתֶם אֶת־
 כָּל־מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ

אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אַתֶּם
 זְנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם
 אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדָשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם:
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

Este. Um Abend.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְפִיל
 חֲבָלֵי שָׁנָה עַל-עֵינֵי וְתַנּוּמָה עַל עַפְעָפֵי:
 וַיְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתַי
 שֶׁתִּשְׁפִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם. וְתַעֲמִידֵנִי לְשָׁלוֹם. וְאַל
 יִבְהַלּוּנִי רְעִיוֹנֵי וְחִלּוּמוֹת רָעִים וְהַרְהוּרִים רָעִים.
 וְתֵהִי מִטְּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. וְהָאֵר עֵינֵי מִן
 אִישׁוֹן חֲמֹת. כִּי אַתָּה הַמְאִיר לְאִישׁוֹן בַּת-עֵינַי. בְּרוּךְ
 אַתָּה יי הַמְאִיר לְעוֹלָם כָּלוֹ בְּכַבּוֹדוֹ:

אל מֶלֶךְ גְּאֻמָּן:

שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד:

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לֵבְבְךָ

וּבְכָל-נַפְשֶׁךָ וּבְכָל-מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם עַל-לְבָבְךָ :
 וְשָׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ
 וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְחֹמְךָ : וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
 עַל-יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ : וּכְתַבְתָּם עַל-
 מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ :

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם בָּרוּךְ יְיָ בְּלֵילָה: בָּרוּךְ יְיָ
 בְּשֹׁכְבֵנו בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנו : כִּי בִיָּדְךָ
 נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נַפֶּשׁ
 כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר אִישׁ: בִּיָּדְךָ אֲפָקִיד
 רוּחֵי פְּדִיתָ אוֹתִי יְיָ אֵל אֱמֶת :
 הַמְּלַאֲךְ הַגָּאֹל אֶתִּי מִכַּל-רָע יְבָרַךְ אֶת-
 הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבֹתֵי אַבְרָהָם
 וַיַּצְחֵק וַיְדַגּוּ לָרֵב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ :
 יְבָרַכְךָ יְיָ וַיִּשְׁמְחֶךָ * יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנְּךָ :
 יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם :
 הִנֵּה לֹא-יָגוּם וְלֹא-יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל :
 לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ : קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ : יְיָ
 לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי :
 בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. מִיְּמִינִי מִיְּכָאֵל

303 פסוקים 6

וּמְשַׁמְאֵלִי גְבְרֵי־אֵל וּמִלְפָּנַי אֲוֵרֵי־אֵל וּמֵאֲחֹרַי
 רָפָאֵל וְעַל רֵאשֵׁי שְׁכִינַת אֵל:
 רָגְזוּ וְאֵל תִּתְחַטְּאוּ אָמְרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל מִשְׁכַּבְכֶם
 וְדַמּוּ סֶלָה:

בְּיָדוֹ אֶפְקִיחַ רוּחִי בְּעֵת אִישׁוֹן וְאֶעֱרָה:
 וְעַם רוּחִי גְוִיתִי יְיָ לִי וְלֹא אֵירָא:

Evés előtt — Vor dem Essen.

Kenyér élvezeténél. Beim Genuße des Brodes.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לֶחֶם
 מִן הָאָרֶץ:

Sütemény élvezeténél. Beim Genuße von Backwerk.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִיְיָ
 מְזֻנּוֹת:

Földgyümölcs élvezeténél.
 Beim Genuße von Erdfrüchten.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי
 הָאָרֶץ:

Fák gyümölcse élvezeténél.
 Beim Genuße von Baumfrüchten.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי
 הָעֵץ:

Bor élvezeténél. Beim Genuße des Weines.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי
הַגֶּפֶן :

Egyéb ételek s italok élvezeténél.

Beim Genuße anderer Speisen und Getränke.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל נִהְיָה
בְּדַבְּרוֹ :

Uj gyümölcs élvezeténél.

Beim Genuße einer neuen Frucht.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחֲחִינּוּ וְקִיַּמְנוּ
וְהִגִּיעְנוּ לְזֶמַן הַזֶּה :

Evés után. Nach dem Essen.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הֵזַן אֶת-
הָעוֹלָם כֹּלּוֹ. בְּטוֹבוֹ בָּחַן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא
נוֹתֵן לָחֶם לְכָל-בָּשָׂר. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ: וּבְטוֹבוֹ
הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא-חָסַר לָנוּ. וְאֵל-יִתְסַר לָנוּ מִזּוֹן
לְעוֹלָם וָעֶד: בְּעֶבֶר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. כִּי הוּא זָן
וּמְפַרְגֵּם לְכֹל. וּמְטִיב לְכֹל. וּמְכִיֵּן מִזּוֹן לְכָל-
בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בְּרוּךְ אַתָּה יי הֵזַן אֶת-
הַכֹּל :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרָא נִפְשׁוֹת
 רְבוֹת וְחֶסְרוֹנָן עַל כָּל־מַה־שֶּׁבְרָאתָ לְהַחְיֹת
 בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל־חַי בְּרוּךְ חַי הָעוֹלָמִים :

Az első virágzó fa tekintésénél.

Beim ersten Anblick der blühenden Bäume.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׂלֵא חֶסֶר
 בְּעוֹלָמוֹ דָּבָר וּבְרָא בְרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת
 טוֹבִים לְהַנּוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם :

A szivárvány tekintésénél.

Beim Anblick eines Regenbogens.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹכֵר הַבְּרִית
 נֶאֱמַן בְּבְרִיתוֹ וְקִים בְּמֵאֲמָרוֹ :

Mikor villámlik. — Wenn es blizt.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עֹשֶׂה מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית :

A menydörgésnél és a viharnál.

Wenn es donnert und stürmt.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֹׁפֵחוֹ וּגְבוּרָתוֹ
 מִלֵּא עוֹלָם :

Koronázott fejedelem tekintésénél.

Beim Anblick eines regierenden Fürsten.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחָלַק מְכַבּוּרוֹ
 לְבָשָׂר וְדָם :

Hálamondat hallásánál.

Beim Anhören eines Segenspruches (בְּרָכָה)

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ — אָמֵן :

Szentelési ima hallásánál.

Beim Anhören des Heiligungsgebetes (קְדִישׁ קְדִישָׁה)

אָמֵן : יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵי שָׁמַיִם וְיְיָ אֱלֹהֵי אֲרָצוֹת וְיְיָ אֱלֹהֵי מַיִם

וְיְיָ אֱלֹהֵי אֵשׁ וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים

וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים

קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵי שָׁמַיִם וְיְיָ אֱלֹהֵי אֲרָצוֹת וְיְיָ אֱלֹהֵי מַיִם וְיְיָ אֱלֹהֵי אֵשׁ וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים

וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים

וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים

וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים וְיְיָ אֱלֹהֵי אֶרֶץ חַיִּים

A tóra felolvasásánál. Beim Vorlesen aus der Thora.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן
לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן
הַתּוֹרָה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּים
עוֹלָם נִשְׁמַע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ
נוֹתֵן הַתּוֹרָה :

Tanítás előtt.
Vor dem Unterrichte.

Jó Isten add áldásodat,
Hogy jól töltsük e napokat,
Hogy ne legyünk itt hiában,
E szent czélu iskolában.

Áldd meg mai leckeinket,
Hogy míveljük lelkeinket,
Nemesítsük sziveinket
S tiszteljük teremtőnket.

Jó Isten, add e kegyelmet,
Adj szorgalmat és figyelmet
Amen.

אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם,
אֵלֶיךָ נִשְׂאָ כַפֵּי־נוֹ.
תִּן־לָנוּ אֶזְרָא שׁוֹמְעֵת
וְחַנּוּן מֵאֲתָךְ דַּעַת.
עֲשֵׂה חֶסֶד עִם בְּנֵי־ךָ
וְלַמִּדְּנוּ תוֹרָתְךָ
לְשִׁמְרָהּ בְּלִבֵּנוּ
כֹּל יְמֵי חַיֵּינוּ
אָמֵן.

Segne, Vater, unsern Fleiß
Daß wir täglich hier auf Erden,
Uns zum Heil und dir zum Preis,
Weiser und geschickter werden.
Flöß' in unsere zarte Brust
Achtsamkeit für jede Tugend;
Dann sind wir der Eltern Lust,
Und ein Muster frommer Jugend.
Amen.

Tanítás után.

Nach dem Unterrichte.

Hála neked jó Istenünk!
 Vigan lehet haza mennünk,
 Mert napunkat jól végeztük,
 Szívünk lelkünket miveltük.
 Add, hogy a mi jót tanultunk,
 Otthon is meglássék rajtunk.

Amen.

אֱלֹהִים בְּרַכְתָּנוּ.
 דְּבָרְךָ הַשְׁמַעְתָּנוּ,
 קַח נָא תוֹדַתֵּנוּ,
 וְהַט אֶת לְבַבֵּנוּ
 לְשִׁמּוֹר הַקִּיָּךְ
 וּלְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ.
 בְּרַךְ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ
 וְגַם אֶת־מַלְאֲכֵינוּ
 אָמֵן.

Die Stunden weiser Lehre
 Sind, lieber Gott, dahin.
 Gib, daß sie dir zur Ehre,
 Uns seien zum Gewinn.
 O laß' uns unser Leben
 Dir nur und der Tugend weih'n,
 Dann wird auch unser Streben
 Von dir, o Gott, gesegnet sein!
 Amen.

Reggeli ima. Morgengebet.

Hozzád foházkodom oh Isten, jó atyám,
Te őrzél engemet homályos éjszakán :
Vezesse szent karod ma is gyermekedet,
Hogy el ne téveszszem a te ösvényedet.
Óh, adj erőt nekem a jóhoz Istenem,
Engedd áldásodat hálásan érzenem.
Óh védje szent karod kedves szüleimet ;
Istenem és atyám, halld meg kérésemet
Amen.

D Gott, nach einer sanften Nacht
Sind wir gesund vom Schlaf erwacht,
Und unsere Lieben um uns her ;
Wir danken dir , Allgütiger !
D du , der alles Gute gibt
Und seine Kinder herzlich liebt.
Wir sind getrost bei Tag und Nacht.
Weil über uns dein Auge wacht.
D sei mit uns auch diesen Tag ,
Daß uns kein Übel treffen mag.
Hilf du uns fromm und folgsam sein,
Daß unsrer sich die Eltern freu'n !
Amen.

Asztal előtti ima.

Jó atyánk, te adtál nekünk mindeneket,
Te szolgáltattad ki ezen életünket;
Áldj meg tehát, kérünk s adj jó egészséget
Megelégedéshez, áldást s békességet
Amen.

Vor Tische.

Gott, dessen Güte immer währet,
Du gibst uns reichlich, was uns nähret;
Laß deine Gaben uns gedeih'n,
Laß dankbar uns und mäßig sein!

Asztal utáni ima.

Nagy Isten, hálákat emelünk fel hozzád.
Hogy könyörgésünk ismét meghallgatád
S részeltettél bennünk a mai kenyérben,
Mindörökké bizunk a te kegyelmedben.
Alázatos hálát, tenéked vall ajkunk
Leghatalmasb úrnak mi csak téged vallunk.
Amen.

Nach Tische.

Alles, alles was ich habe,
Lieber Gott, ist deine Gabe;
Alles, alles kommt von dir,
Guter Gott, wie dank' ich dir!
Nimm auch jetzt für Speis' und Trank,
Meines Herzens wärmsten Dank. Amen.

Esti imák.

Abendgebete.

A nap lemegy, az éj beáll, álmom jó szememre,
 Jó Istenem, viselj gondot alvó gyermekedre!
 Te voltál öröm e napon, te óvtad éltemet,
 Benned hiszek, benned vetem minden reményemet.
 Adj veszély nélkül aludjam, karjaid között nyugodjam,
 Adj csendes éjt szülőimnek, adj csendes éjt mindeneknek.
 O én téged járva kelve, felviradva, vagy lefekve,
 Imádlak, mind édes Atyát, jó Atyám, adj jó éjszakát.
 Amen.

Müde bin ich, geh' zur Ruh,
 Schließe meine Augen zu;
 Vater laß die Augen dein
 Über meinem Bette sein!
 Hab ich Unrecht heut' gethan,
 Sieh es, lieber Gott, nicht an!
 Nimm mich stets in deine Hut,
 Himmelsvater, lieb und gut.
 Alle, die mir sind verwandt,
 Gott, laß ruh'n in deiner Hand!
 Alle Menschen, groß und klein,
 Sollen dir befohlen sein.
 Kranken Herzen spende Ruh,
 Rasse Augen schließe zu.
 Alle Menschen nackt und arm,
 Bette du recht weich und warm.
 Alle segne väterlich,
 Lieber Gott, das bitt' ich dich.
 Amen.

Isten ki megőriztél ma,
 Vigyázz reám ez éjszaka!
 Kicsit, nagyot zársz gondodba,
 Bátran fekszem hát ágyamba.

Gott, der du heute mich bewacht,
 Beschütze mich auch diese Nacht!
 Du wachst für alle, groß und klein,
 Drum schlaf ich ohne Sorgen ein.

Kicsi vagyok s erőtelen,
 Jó Istenem, te légy velem!
 Úgy nem félek, ha sötét van,
 Hogy valami esik rajtam.
 Jól aluszom miglen holnap
 Parancsodra fölkel a nap.

Ich bin noch schwach, ich bin noch klein,
 Du, guter Gott, wirfst bei mir sein.

Dann fürcht' ich nicht die finst're Zeit,
 Ich weiß, mir wiederfährt kein Leid.

Dann schlaf' ich wohl, bis kommen mag
 Auf dein Gebot ein neuer Tag.

Talányok. — Räthsel.

1.

Tavaszkor gyönyört lelsz ben-
nem,Nyáron hüvesztlek,
Őszkor rólam táplálkozol,
Télen melegitlek.בְּאָבִיב אֶתֵּן רִיחַ
בְּקִיץ צֵל אֶפֶת
בְּקֶצִיר כֹּל אֲשֶׁבִיעַ
בְּחֹרֶף חֵם אֲשֶׁבִיעַ.Im Lenz erfreu' ich dich,
Im Sommer kühl' ich dich,
Im Herbst ernähr' ich dich,
Im Winter wärm' ich dich.

2.

Főle hegyes, alja széles,
Maga telistele édes,
Teste fehér, kék ruhája,
Kis gyermekek kíván-
sága.מִלְמַטָּה רָחֵב וּמִלְמַעְלָה חָדָר
כָּלוּ מִמְתַּקִּים וְכֹל חֵדָּ בִּי יַחַד
לְבוּשֵׁי תְּכֵלֶת, לְבִנְיָה גּוּיָתִי,
יְלָדִים רַבִּים יִשְׁמְחוּ לְרֵאוֹתַי.Oben spitzig unten breit,
Durch und durch voll Süßigkeit;
Weiß am Leibe, blau am Kleide,
Kleiner Kinder große Freude.

3.

A sírban élve ember feküdt, חִי בְקֶבֶר שָׁכַב אִישׁ,
 a sír vele előre sietett. הַקֶּבֶר רָץ עִמּוֹ חִישׁ;
 Ezen ember nem volt az égben, הָאִישׁ לֹא הָיָה בַשָּׁמַיִם,
 sem élt itt nálunk a földön. וְגַם לֹא הָיָה בְּאֶרֶץ הַחַיִּים.

Im Grabe lebend lag ein Mann,
 Das Grab mit ihm schnell vorwärts rann;
 Der Mann war nicht im Himmelreich
 Und lebt' auch nicht uns Menschen gleich.

A megférés. אֲהַבַת שְׁלוֹם.

Nézzétek a sok csilla- רְאוּ נָא כּוֹכְבֵי שָׁמַיִם מִמַּעַל,
 got, הוֹלְכִים דְּרָבָם בְּלִי מָרָד וּמַעַל,
 Milyen számmal van אִישׁ אֶת-אָחִיו לֹא יִדְחֶקוּ,
 az égen. מִמְּסֻלוֹתָם לֹא יִרְחֶקוּ;
 S még össze egyik sem מִי יִתֵּן וַיִּלְכוּ גַם הַיְלָדִים
 csapott, פֹּה עָלֵי אֶרֶץ בְּאַהֲבָה נֶאֱחָדִים!
 Egymás elől kitér szé-
 pen.
 Ily szép szokást köves-
 senek,
 Mindenkor a jó gyer-
 mekek.

Verträglichkeit.

Seht doch die vielen Sterne an,
 Die an dem Himmel wandern!
 Geht jeder seine stille Bahn,
 Stößt keiner an den andern.
 O, hätten doch die Kinder auch
 Auf Erden stets so frommen Brauch!

Szentirási elbeszélések.

Erzählungen aus der heiligen Schrift.

A világ teremtése. Die Schöpfung der Welt.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם
 וְאֶת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ הַיְתֵה תְהוֹ וְבִהוּ
 וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי-
 אֹר וַיְהִי אֹר: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם
 וּלְחֹשֶׁךְ קֶרָא לַיְלָה וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר
 יוֹם אֶחָד: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ
 בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי-כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
 לְרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם
 שֵׁנִי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם אֶל
 מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה תִּבְשָׁה וַיְהִי כֵן:
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ דְּשֵׂא
 וַעֲזֵן עֲשֵׂה-פְרִי לְמִינֹו וַיְהִי כֵן: וַיְהִי-עֶרֶב
 וַיְהִי בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
 מְאֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאֵיר עַל-הָאָרֶץ
 וְהַיּוֹ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם
 וַיְהִי-כֵן: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר

יום רביעי: ויאמר אלהים ישרצו המים
 שרץ נפש חיה ועוף ועופף על הארץ
 ויהי כן: ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי:
 ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה
 למינה בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה
 ויהי כן: ויברא אלהים את האדם
 בצלמו בצלם אלהים ברא אותו זכר
 ונקבה ברא אותם: ויברך אותם אלהים
 ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את הארץ
 וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים
 ובכל חיה הרמשת על הארץ: וירא
 אלהים את כל אשר עשה והנה טוב
 מאד ויהי ערב ויהי בקר יום השישי:

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם:
 ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו
 אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל
 מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים
 את יום השביעי ויקדש אתו כי בו

שַׁבַּת מְכַל מְלֹאכֶתוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת.

Káin és Hebel — Kain und Hebel.

וַתֵּלֶד חַוָּה שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד קַיִן
וְשֵׁם הַשֵּׁנִי הֶבֶל: וַיְהִי-הֶבֶל רֹעֵה צֹאן
וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים
וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה:
וְהֶבֶל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ
וַמִּחְלִבֵיהֶן וַיִּשַׁע יְיָ אֶל-הֶבֶל וְאֶל מִנְחָתוֹ
וְאֶל-קַיִן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן
מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו: וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל קַיִן לָמָּה
חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ: הֲלֹא אִם-
תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח
חַטָּאת רוֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקָתוֹ וְאַתָּה
תִּמְשָׁל בּוֹ: וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-הֶבֶל אָחִיו
וַיְהִי בְהִיּוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קַיִן אֶל-הֶבֶל
אָחִיו וַיַּחַרְגֵהוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן אֵי
הֶבֶל אָחֶיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשׁוּמֵר אָחִי

אָנְכִי׃ וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ
 צוֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאָדָמָה׃ וְעַתָּה אָרוּר
 אַתָּה מִן־הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצַתָּה אֶת־פִּיהָ
 לְקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדְךָ׃ כִּי תַעֲבֹד
 אֶת־הָאָדָמָה לֹא תוֹסֵף תֵּת כַּחֲהֹלֶךְ לָךְ
 נָע וְנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ׃

Die Sündfluth. — A vizözön.

אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה
 בְּדוֹרָתוֹ אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלְּךְ־נֹחַ׃ וַיֹּולֵד נֹחַ
 שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בְּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי
 מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־
 הָאָרֶץ׃ עֲשֵׂה לְךָ תֵּבֶת עֲצֵי גִפְרִית וְכַפַּרְתָּ אֹתָהּ
 מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ וְאָנֹכִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל
 מֵיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחַת כָּל־בְּשָׂר אֲשֶׁר־בוֹ רוּחַ
 חַיִּים׃ וַהֲקַמְתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבֵאתָ אֶל־הַתֵּבָה
 אַתָּה וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בְנֶיךָ אִתְּךָ׃ וּמִכָּל־הַחַי
 מִכָּל־בְּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיוֹת
 אִתְּךָ׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְיָ׃ וְנֹחַ בֶּן שֵׁשׁ
 מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמַּבּוּל הָיָה מֵיִם עַל־הָאָרֶץ׃ וַיְהִי

הַנָּשִׁים עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה :
וַיִּרְבוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתֵּבָה וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ :
וַיִּגְנוּעַ כָּל־בָּשָׂר הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ וְכֹל הָאָדָם
מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרָבָה מֵתוֹ : וַיִּשְׂאֵר אֶדְ־נֹחַ וְאֲשֶׁר
אִתּוֹ בַּתֵּבָה : וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־כָּל אֲשֶׁר־
אִתּוֹ בַּתֵּבָה : וַיַּעֲבֹר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ
הַמַּיִם וַיִּכְלָא הַנָּשִׁים מִן־הַשָּׁמַיִם : וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם
מֵעַל הָאָרֶץ וַיַּחֲסְרוּ מִקְצֵה הַמַּשָּׁיִם וּמֵאֵת יוֹם :
וַיִּסַּר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה הַתֵּבָה וַיֵּרָא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי
הָאָרֶץ : וַיֵּצֵא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ
מִן הַתֵּבָה : וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ :
וַיֹּאמֶר יי לא אֲסִיף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי : עוֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקָר וְחֹם
וְקֹיץ וְחֹרֶף יוֹם וַלַּיְלָה לא יִשְׁבְּתוּ :

Abrahám engedelmessége.

Abrahams Gehorsam.

הַאֱלֹהִים נָסָה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי : וַיֹּאמֶר קַח־
נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אַהַבְתָּ
אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמְּרִיזָה

והעלהו שם לעלה על אחד ההרים
אשר אמר אליך: וישכם אברהם בבקר
ויחבש את-חמרו ויקח את-שני נערו
אתו ואת-יצחק בנו ויבקע עצי עלה
ויקם וילך אל-המקום אשר אמר-לו
האלהים: ביום השלישי וישא אברהם
את-עיניו וירא את-המקום מרחוק:
ויאמר אברהם אל נערו שבו-לכם פה
עם-החמור ואני והנער נלכה עד פה
ונשתחוה ונשובה אליכם: ויקח אברהם
את-עצי העולה וישם על-יצחק בנו ויקח
בירו את-האש ואת-המאכלת וילכו
שניהם יחדו: ויאמר יצחק אל-אברהם
אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני: ויאמר
הנה האש והעצים ואיך תשה לעלה:
ויאמר אברהם אלהים יראה-לו תשה
לעלה בני וילכו שניהם יחדו: ויבאו
אל-המקום אשר אמר-לו האלהים: ויבן
שם אברהם את-המזבח ויערף את-
העצים ויעקר את-יצחק בנו וישם אותו

Mózes szolgálatkészsége.

Moses Dienstfertigkeit.

וַיְבָרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ
 מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר׃ וַלְכֹהֵן מִדְיָן שִׁבְעַ
 בָּנוֹת וַתִּבְאֲנָה וַתִּדְלַקָּה וַתִּמְלֶאנָה אֶת-
 הַרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן אֲבִיהֶן׃ וַיָּבֹאוּ
 הָרֹעִים וַיִּגְרְשׂוּם וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁיעֵן וַיִּשְׁק
 אֶת-צֹאנָם׃ וַתִּבְאֲנָה אֶל-רְעוּאֵל אֲבִיהֶן
 וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ מֵהֲרַתָּן בּוֹא הַיּוֹם׃
 וַתֹּאמְרָנָה אִישׁ מִצְרֵי הִצִּילָנוּ מִיַּד
 הָרֹעִים וְגַם דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשְׁק אֶת-
 הַצֹּאן׃ וַיֹּאמֶר אֶל-בָּנוֹתָיו וְאִיוֹ לָמָּה זֶה
 עֲזַבְתֶּן אֶת-הָאִישׁ קִרְאֵן לוֹ וַיֹּאכַל לָחֶם׃
 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְשֵׁבֶת אֶת-הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת-
 צְפוּרָה בְּתוֹ לְמֹשֶׁה׃

A törvényhozás Szinai hegyén.

Die Gesetzgebung am Sinai.

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר
 סִינַי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵךְ אֶל-

הָעַם וְקִדְשָׁתָם הַיּוֹם וּמָחָר׃ וְהָיוּ נְכוֹנִים
לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד יְהוָה
לְעֵינַי כָּל־הָעַם עַל־הַר סִינַי׃ וַיְהִי בַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בַּהֵיוֹת חֲבֻקֵּי וַיְהִי קוֹלוֹת
וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקוֹל שׁוֹפָר
חָזֵק מְאֹד וַיִּתְרַד כָּל־הָעַם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃
וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעַם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים
מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחֲתִית הָהָר׃
וַיֵּרֵד יְהוָה עַל־הַר סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר׃
וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
לְאָמֹר׃

אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים׃
לֹא־יְהִי לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פְּנֵי׃
לֹא־תִשָּׂא אֶת שֵׁם־יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא׃
זְכוֹר אֶת־יּוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ׃
כָּבֵד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ לְמַעַן
יִאָּרִיכוֹן יָמֶיךָ׃
לֹא תִרְצַח׃

לא תנאף :
 לא תגנוב :
 לא תענה ברעך עד שקר .
 לא תחמד בית רעה וכל אשר לרעה :

A zsinagogai év.

Das Synagogenjahr.

ניסן, אייר, סיון, תמוז, אב, אלול
 תשרי, חשוון, כסלו, טבת, שבט, אדר :

A szombat. — Der Sabbat.

שבת, שבת הגדול, שבת חזון, שבת
 גחמו, שבת שובה, שבת בראשית,
 שבת חנכה, שבת שירה :
 פרשת שקלים, פרשת זכור, פרשת פרה,
 פרשת החדש :

Az egyéb ünnepek. — Die übrigen Festtage.

יום טוב, פסח, שבועות, ראש השנה,
 יום כפור, (ימים נוראים) סכות,
 שמיני עצרת, שמחת תורה :

A félünnepek. — Die Halbfeste.

ראש חֹדֶשׁ, הַנֶּקֶדָה, פּוּרִים, חוּל הַמּוֹעֵד,
הוֹשַׁעֲנָא רַבָּה, (אֶסְרוּ חַג, ל"ג בְּעֶמְר.)

A bánat és böjtnapok. — Die Buß- und Fasttage.

עֲשֵׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה, יוֹם כְּפוּר, צוֹם
גְּדַלְיָה, תְּשַׁעֲהָ בְּאָב, שִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז,
עֲשָׂרָה בְּמֵבֵת, תְּעֵנִית אֶסְתֵּר, (יוֹם
כְּפוּר קָטָן.)

A zsinagóga. — Die Synagoge.

בֵּית הַכְּנֶסֶת, בֵּית תְּפִלָּה, בֵּית אֱלֹהִים,
אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ, פְּרָכָת, כַּפְרָת, סֶפֶר
תּוֹרָה, מִפָּה, כְּלֵי־קֹדֶשׁ, (יָד, כֶּתֶר
תּוֹרָה, עֵץ חַיִּים), שְׁלֶחַן, מְנוֹרָה, נֵר
תְּמִיד, עֲמוּד, מִתָּן בְּסֵתֶר.

Az isteni tisztelet. — Der Gottesdienst.

תְּפִלָּה, עֲבוּדָה, הַשְׁכָּמָה, שַׁחֲרִית,
מוֹסֵף, מְנַחָה, מְעֵרִיב, כָּל־גְּדֵרֵי, נְעִילָה,
בְּרָכוֹת, בְּרָכוּ, קְרִיאַת שְׁמַע, שְׁמוֹנָה־

עֲשֵׂרָה קְדָשָׁה, קְדִישׁ, תַּחֲנוּן, סְלִיחוֹת,
 קְנוֹת, יוֹצֵר, קְרִיאַת־הַתּוֹרָה, סְדֵר, פְּרָשָׁה,
 חַיִּיב, עֲלִיָּה, כֵּהֵן, לַיּוֹם יִשְׂרָאֵל, אַחֲרוֹן,
 מִפְּטוּר, הַפְּטָרָה, הַגְּבֵה, גְּלִילָה, הוֹצָאָה
 וְהַכְּנָסָה, פְּתִיחָה, דּוּכָן, קְדוּשָׁה, הַבְּדִלָּה:
 חֲזוֹן, שְׁלִיחַ צְבוּרָה, בַּעַל תְּפִלָּה, מְשׁוֹרֵר
 רַב, דְּרָשׁוֹן, דְּרָשָׁה.

סְדוּר, חוֹמֵשׁ, מַחֲזוּר, מְגִלָּה, הַגְּדָה,
 סְפִירָה.

אַרְבַּע בְּנֵי־פִזְוֵי, צִיצֵת, טְלִית, תְּפִלִּין,
 לוּלָב, אֶתְרוּג, הַדָּסִים, הוֹשֵׁעַנָּה, כַּפָּרָה,
 עֲרוּב־תְּבַשְׁלִיץ, בְּרִית מִילָה, פְּדִיוֹן
 הַבֵּן, בַּר מְצוּהָ.

בֵּית הָעוֹלָם, בֵּית הַקְּבָרוֹת, בֵּית
 הַחַיִּים, טְהוֹרָה, לוּיָה, הַסְּפָד, קָבֵר,
 אָרוֹן, מִצְבָּה, אָבֵל, יָתוּם, אֶלְמָנָה,
 קְרִיעָה, שְׁבָעָה, שְׁלֹשִׁים, מְנִין, קְדִישׁ,
 הַזְּכָרֹת נְשָׁמוֹת, תַּחֲנוּת הַמֵּתִים.

כ ך ch ווא=כע, זא=כע, או=כע, איך, אירך, דיד, בוך, טוך.
 ז ם זיע=בע, זור=בע, אל=זע, על=זע, באלל באלד, בלויי=בע.
 אן m אר=הע, איה=זע, אא=אע, אירא, ארט אק, איק, אוק.
 כ ן n כא=אע, כא=דעל, ענ=דע, וואונ=דע, אונד, אן, און, אירן ירין.
 ס ן וויס, הייס, אום, בר=סען, גיע=סען, בו=סע, הייסט.
 פ ן פו=דעל, פענ=דעל, פוא=פע, ליפ=פע, פלואפ.
 פ ן f פאכ=גען, פיינ=דען, אפ=פע, אפ=גען, אורף, אאפן.
 ז ן z לוי=געל, זעט=זען, זיטן, פלאטן, גיין.
 ק ן קוה, קאהל, קלייד, קרייז דאנק, טראנק.
 ר ן רוה, רייך, רויך, ברו=דער, ברי=דער=ליך.
 ט ן sch טוה, טויא, טריפט=ליך, טטילל, טטרוך, טטרויס.

3.

א ב ג ד ה ז ח ט י כ ך ל מ ן נ ן ס
 א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל א ק ן נ ן ס
 ע פ ף צ ץ ק ר ש ת.
 ע פ ן ל ז ק ר ט ת.

4.

ל ע ז ע א י ב ו נ ג ע ז
שבת.

דער זאבבאטה קאואט ארט לייגען טריטט,
אונד ברינגט פיעל פרייד' אונד זעגען ארט.
זיין אונד ווילזקאטן טאג דעז העררן!
וויר זעהן דין אלזע הערלליך גערן.

וויר פריינדליך האט אונד גאטט בעדאכט,
דאס ער דען זאבבאט האט געמאכט!
לן רוחען פאן דער האנדע ווערק,
דאס לייב' אונד זעעל' זיך וויעדער טטארק'!

זא אמלכער, דער בייא אורער איה,
דיא גאלע וואכע פייערט נייע,
קאן זאבבאט זיך אס הייל'גען ארט
ערקווירקען רעכט אן גאטטעז ווארט.

פאן אינגען אונד פאן אויסען ריין
זאל יעדע קינד אס זאבבאט זיין;
פאן לארס אונד ווילדעס טפיעלע פערן,
זא האט' דער הערר אס זאבבאט גערן.

5.

פסח, שבועות, סכות. (שלוש רגלים).

(15.—23. ניסן) (6. חו' 7. סיון) (15.—24. תשרי)

קענסט דוא אלץ דיא וואנדערטהאטען,
דיא אן יודא גאטט געטהאן?

קענסט דוא אלצע דיא גנאדענאמאטען,
דיא ערבליהן איסן היילעזפלאן?

זיא זינד אלצע אויפגעטריעבען,
אין עראיננערונג געבליעבען.

אין דעז פאלקעז טרייער ברוזט.

קענסט דוא יענע טאנען לייטען,
לזן געדאכטניס איינגעזעטלט?

קענסט דוא יענע פעזטעזפריידען,

דיא פערבינדען „איינזט אונד יעטלט“?

זיא זינד אונז לעבענד'גע לעהרען,

וויא דער הערר האלט טטעטז אין עהרען

קליינעז הייפליין איזראעל.

קענסט דוא הייליגע פסחפיייער,

דיא איסן לענלע אונז ערבליהט?

קענסט דוא הייט' נאך דען בעפרייער,

פאר דעסן יעדער דראנגער פליהט?

גאטט, דער הערר, בריכט טקלאפענקעטטען.

ער נור קאסן זיין פאלק טטעטז רעטטען

אויז דעסן דראנגזאל, אויז דער נאטה.

קעננסט, איין קינד, דוא דיא לעהן ווארטע,
 דיא דער הערר און סיי שפראך?
 קעננסט דוא, ווא אס הייל'גען ארטע
 און דיא ערזלינגבראדע בראך?
 הייטע נאך אס פֿעסט דער וואכען
 ווירד דאז הייל'גע ווארט געשפראכען,
 ווירט אים בונדע איינגעווייהט.

קעננסט דוא יענע פֿעסט דער היטטען
 אין דער פֿראהען הערבזטעלייט?
 קעננט דוא נאך דיא פֿראאטען זיטטען
 דיא דער הערר, דיין גאטט, געבייט?
אָתְרוֹג, לִילֵב, אִירְטֵהע, ווידען,
 לאסט דען פֿעטטרויס אונז בערייטען
 בייא געזאנג אונד פֿראאטען זיעד!

6.

ראש השנה. (1. מו' 2. תשרי)

דאז יאהר האט איר געווענדעט
 אים ראטען לייטעלזון.
 דער הערר, דער הילפֿע זענדעט,
 ער ניאט אים פֿלעהען און.
 אינ' בוך דעז לעבעט טרייבע
 דיא גוטען עלטערן אים!
 אונד יעדער קואער בלייבע
 ענטפֿערנט פֿאן איהרען אים!

דיא אראפן אונד דיא קראנקען
 ניץ אויף אין דיינער הוט ;
 טטאָרק' דיא אים לוויעפֿעל וואַנקען
 איר פֿריטעך גלויבענאָוטא!
 אונד דיא פֿערטריקט אין זינדען,
 אין אייטלער ערדענלױט,
 לאס גנאדע פֿאר דיר פֿינדען
 אן דיינער פֿאטערברױט!
 בייך ווידדערהארנעטאלזע,
 בייך האהען וועלטגעריכט —
 פֿערציב דיא זינדען אלזע —
 פֿערווירף איהן בעטען ניכט!

7.

יום כפור. (10. תשרי)

אויף, דוא זינדער, אונד זיא וואך!
 הייט איזט דער פֿערהאָנונגזאָג.
 בעטע, פֿאסטע אונד קאזטייע
 דיינען קאָרפֿער, אונד בערייע,
 וואס דוא באַזעג האזט געטהאן.
 אויף! בעטריטט דער בוסע באהן.
 אויף, דוא זינדער, אונד זיא וואך!
 עה פֿערטוואונדען איזט דער טאג.
 טנעלז אומט דוא נאך בעסער רונג טטרעבען,
 דען עס איילט דעז אענטען לעבען.
 באלד איזט עס אוק איהן געטהאן,
 אויף, בעטריטט דער בוסע באהן!